[LIVE] #2 REBOOT
TTGV 2021

“Karmaşık Problemden Yaygın Etkiye: Teknolojinin Rolü„

TTGV olarak, toplumu tehdit eden karmaşık problemlerin etki odaklı çözümünde teknolojinin dönüştürücü ve hızlandırıcı rolüne inanıyoruz. Bizim gözümüzden, **teknoloji yoluyla yaratılacak yaygın etki**; karmaşık problemlerin etkilerini azaltacak veya problemleri ortadan kaldıracak planlı, olumlu, sistematik, sürdürülebilir, kapsayıcı, şeffaf ve ölçülebilir değişimlerdir.

Cengiz Ultav
Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı,
Yönetim Kurulu Başkanı

Ceyhun Göcenoğlu
IBM Türkiye,
İletişim ve Kurumsal Sosyal Sorumluluk Ülke Lideri

Hüseyin Demirhisar
BİD Capital Partners,
CEO

KIRILMA

İngilizce *“disruption”* kelimesine karşılık gelen kırılma ve değişimin kazandığı yeni anlam;

hatalardan sonra yeniden bir bakış açısı kazanabilme

Yüzlerce yıllık klasik ekonomi dönemi ve yüz yıllık bir dijital dönemden sonra yeni girdiğimiz dönemde teknoloji, toplum, insan, doğa dengesine uygun yenilikçiliğin peşinde olmalıyız.

Yenilikçilik artık teknoloji ile para arasındaki en kısa yol değil; ‘gerçek dünyada gerçek problemlere en hızlı çözümleri üretebilmek’

Önemli olan bundan sonra ne yapacağımız!

Kurduğumuz demokrasi, kapitalizm, sivil toplum örgütleri gibi yapılarda büyük değişiklikler var. İş dünyasının da teknolojiyi iş ve toplum hayatımıza entegre ederken bu değişimleri gözetmesi gerekiyor.

Bir sürdürülebilirlik problemimiz var.

Toprak, su, hava ve tüm türevlerinde bir dejenerasyon var. Bu dejenerasyonun etkilerini azaltmak için, iş dünyasının teknolojiyi doğru adapte edebilmesi gerekiyor.

“Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları” kapsamında tanımlanan sorunlara çözüm bulamazsak, bu sorunlar katlanarak büyümeye devam edecekler.

Bu sorunlar tek başına bir tarafın üstlenebileceği ve çözebileceği sorunlar değil. Bu yüzden karmaşık problemler tek bir sektör oyuncusuna bırakılamayacak kadar önemli konular ve elimizde de “teknolojinin gelişme hızı” gibi çok önemli bir fırsat var.

Karmaşık problemlere karşı kendimizi değişimin bir parçası olarak görmek istiyorsak dikkat etmemiz gereken noktalar:

- **İç içelik** — Farklı disiplinlerle bir arada olabilme dengesi
- **Dayanıklılık** — Esnek ve adaptif olabilme
- **Döngüsellik** — Sadece atıkların değil bilginin ve ekonominin de döngüselliği
- **Sürdürülebilirlik** — Şiirselliğin ötesinde paylaşım ekonomisini anlayabilmek
- **Akıllandırma** — Büyük veriyi, analitik yapıları, nöral ağları vb. pratik araçlar olarak elimizin altında bulundurabilmek
- **Sürtünmesizlik** — Çözüm odaklı ve paylaşımcı olmak, biriken tecrübenin yaygın gücünü ortaya çıkarabilmek

YAYGIN ETKİ EKOSİSTEMİ

1950

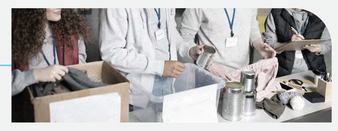

Sosyal Sorumluluk 1950’li dönemlerde geleneksel vakıfçılık ve hayırseverlik yaklaşımları üzerinden ilerliyordu.

2000

2000’li yıllarda şirketlerin saygınlık ve sosyal paydaşlarla iletişim aracı haline geldi.

2020

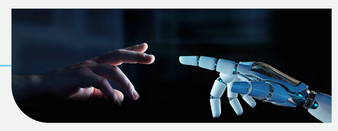

2020’li yıllarda; iş birliği ortamları oluştu; bulut teknolojileri, internet ve yapay zeka ile birlikte bambaşka bir iş birliği alanına evrildi.

Bu evrim sonucunda bütünsel ve iç içe paydaşları içeren büyük bir ekosistem yapısı oluştu. Bu yapı içinde dikkat edilmesi gereken üç başlık var:

Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları: Karmaşık problem alanlarında çalışan tüm paydaşlara sorunların nerede olduğunu gösteren bir doküman. Bu alanda faaliyet gösteren tüm paydaşlar için önemli.

Yeni kuşaklar amaç için çalışmak ve yaptığı işle amacı birleştirmek istiyor. KSS’yi ayrı bir başlık olarak değil **tüm süreçlere entegre** olarak görmek gerekiyor.

Teknolojiye rahat erişen ve ve teknolojiyi kullanan yeni kuşaklar, esnek yapılarla alanı hızla dönüştürmeye devam ediyor. **Geleneksel KSS ve STK yaklaşımları yerini daha yenilikçi yapılara bırakıyor.**

Ekosistemde Kimler Bir Arada Çalışmalı

- Girişimciler
- Sivil Toplum Örgütleri
- Yatırımcılar
- Diğer Tüm Paydaşlar
- Teknoloji Sağlayıcıları

Nasıl yapılmalı?

- İhtiyaca göre doğru bileşik yapılarla, problemi doğru tanımlayarak bilgi ve veri paylaşarak, risk sermayesi yaratarak, hatalara izin vererek
- Aşırı raporlama kaygısına düşmeden
- İnsan odaklı olarak; dinleme, öğrenme ve anlama
- Ölçeklenebilirliğe dikkat ederek; ölçme, paylaşma ve öğretme
- Sürdürülebilir olarak; iyimser ve eleştirel olma, sürekli yenileme

TEKNOLOJİ & TEKNOLOJİ YOLUYLA YARATILAN ETKİ ÖRNEKLERİ

Teknoloji dediğimiz zaman günümüzdeki algısıyla salt dijital teknolojiler yerine tarihten bugüne hayatımızı kolaylaştıran araçlar aklımıza gelmeli.

Bugünün trend teknolojileri:

- yapay zeka
- blokzincir
- bulut teknolojileri
- uç bilgi işleme
- gizli bilgi işleme

Blokzincir demokratikleşme anlamında önemli bir potansiyel arz ediyor.

Bulut teknolojileri herkese her an erişim sağladığı için büyük bir fırsat sağlıyor.

Quantum teknolojisi bilgiyi işleme gücüyle karmaşıklıkla başa çıkma gücümüzü artırıyor.

Eskinin deneysel, teorik ve hesaplamalı döneminden sonra veri bilimi dönemi geldi. “Veri”yi bütünsel fayda için kullanabilmenin önemi giderek artıyor.

İYİ UYGULAMALAR VE ÖRNEKLER

IBM - The Nature Conservancy İş Birliği ile: Tana nehri havzasındaki su varlığı ve kalitesinin güvencesi için veri analizi ile optimizasyon.

IBM – YARA İş Birliği ile: Çiftçilere bütünsel dijital hizmetler ve anında agronomik tavsiyeler sağlamak ve mevcut tarım arazilerinde gıda üretimini artırarak ormansızlaşmayı önleyebilmek için Yara ve IBM dijital platformu.

IBM May Flower: Okyanuslardaki iklim araştırmalarına ve başta balıkçılık ve su ürünleri yetiştiriciliği olmak üzere birçok sektöre girdi sağlaması için, IBM’in yapay zekası ile desteklenen ProMare’in Mayflower adlı otonom gemisi.

IBM SkillsBuild: Gençlerin bilgiye erişimi ve becerilerinin güçlendirilmesi için hibrit bulut temelli bir platform.

Plastic Bank: Dezavantajlı grupların plastik toplayarak gelir elde etmesi ve dünyadaki plastik kirliliğini azaltması için blokzincir, açık kaynak ve bulut teknolojisi temelli bir uygulama.

M-Pesa: Finansal servislere ulaşamayan kesimler için mobil telefon temelli bir para transfer servisi.

Famunera: Küçük çiftçilerin kaliteli tohum, gübre vb. girdilere ulaşmaktaki engellerini kaldıracak dijital bir pazar yeri.

Innovex: Uganda’da elektrik enerjisine ulaşamayan bölgeler için mikro şebeke geliştiricilerin dağıtımını sağlayacak bir IoT çözümü.

Eneza: Eğitime ulaşmada eşit şartlara sahip olmayanlar için SMS bazlı olarak sorulara cevap verilmesini sağlayan bir hizmet çözümü.

Kasha Global: Kadın hijyen ürünlerine ulaşılmasını ve satın alınmasını kolaylaştıracak, küçük paketlerin de taşınabilmesi için optimize edilmiş bir e-ticaret platformu.

Next Insurance: Küçük iş sahipleri için sigortalamayı amaç edinmiş bir online platform.

Pascal Technology: Yol kazalarının azaltılması için hız denetimini sağlayacak ölçme ve denetim sistemleri.

Digital Umuganda: Dağıtık ses verisinin toplanması, düzenlenmesi ve yönetilmesi için yapay zeka sistemleri.

Bringo Fresh: Taze meyve ve sebzenin küçük işletmeci ve çiftçiden alınarak aracısız bir şekilde müşteriye ulaşmasını sağlayacak dijital bir servis çözümü.

MassPass Limited: Eğitimde fırsat eşitliği için, kaliteli eğitim içeriğine ulaşmayı kolaylaştıran öğrenci, öğretmen ve tüm paydaşların ulaşabildiği elektronik bir öğrenme platformu.

Amount: Bankacılık işlerinin fiziksel varlık gerektirmemesi için dijital müşteri hizmet çözümü.